

Gedenkstätte für Zwangsarbeit Leipzig
Permoserstr. 15
04318 Leipzig

gedenkstaette@zwangsarbeit-in-leipzig.de
 zwangsarbeit-in-leipzig.de
 +49 341 235 20 75

@ gedenkstaettefuerzwangsarbeit
 f gedenkstaettefuerzwangsarbeit

Miejsce pamięci oferuje regularne zwiedzanie z przewodnikiem ekspozycji stałej oraz terenów dawnych zakładów HASAG, a także oprowadzanie po różnych dzielnicach Lipska szlakami nazistowskiej pracy przymusowej. Oferty te są bezpłatne i można z nich korzystać bez wcześniejszego umówienia się.

Wycieczki dla grup z przewodnikiem można również zarezerwować indywidualnie za dodatkową opłatą.

Dla uczniów i młodzieży miejsce pamięci oferuje także program edukacyjny, dostosowany pod względem merytorycznym i metodycznym do konkretnych grup docelowych.

Aby uzyskać dodatkowe informacje lub uzgodnić termin wizyty, prosimy o kontakt pod adresem: gedenkstaette@zwangsarbeit-in-leipzig.de

Miejsce pamięci pracy przymusowej w Lipsku prowadzone jest przez stowarzyszenie *Erinnern an NS-Verbrechen in Leipzig e.V.*

Można wesprzeć naszą pracę, wpłacając darowiznę na poniższe konto:

Erinnern an NS-Verbrechen in Leipzig e.V.
 Sparkasse Leipzig
 BIC WELADE8LXX
 IBAN DE82 8605 5592 1100 1609 96

Stowarzyszenie *Erinnern an NS-Verbrechen in Leipzig e.V.* jest uznawane za organizację pożytku publicznego. Z przyjemnością wystawimy potwierdzenie przekazania darowizny.

Jeśli chcieliby Państwo wesprzeć naszą działalność jako członek wspierający stowarzyszenia, chętnie prześlemy dalsze informacje.

MIEJSCE PAMIĘCI PRACY PRZYMUSOWEJ W LIPSKU

Godziny otwarcia

Od wtorku do czwartku godz. 10–18
 Od piątku do soboty godz. 11–17

Dojazd

Tramwaj nr 3 / autobus nr 90
 Permoserstraße / Torgauer Straße

Wstęp wolny

Miejsce przystosowane do wózków inwalidzkich

Działalność miejsca pamięci pracy przymusowej w Lipsku, prowadzona przez stowarzyszenie *Erinnern an NS-Verbrechen in Leipzig e.V.* (Pamięć o zbrodniach nazistowskich w Lipsku), jest finansowana przez Urząd Kultury Miasta Lipska i Fundację na rzecz Saksońskich Miejsc Pamięci (Stiftung Sächsische Gedenkstätten) na podstawie budżetu zatwierdzonego przez posłów saksońskiego parlamentu krajowego.

PUBLICZNIE WIDOCZNA ZBRODZIA NAZISTOWSKA

Podczas II wojny światowej Lipsk był ważnym ośrodkiem zbrojeniowym i gospodarczym. Do pracy przymusowej wykorzystywano tu ponad 75 000 kobiet i mężczyzn z całej Europy. Pracowali oni we wszystkich sektorach gospodarki, między innymi jako pomoce domowe w prywatnych gospodarstwach, w zakładach miejskich, przedsiębiorstwach transportowych, małych firmach, a przede wszystkim w dużych fabrykach zbrojeniowych.

Pracownicy przymusowi mieszkali w ponad 600 obozach i ośrodkach zbiorowego zakwaterowania. Niektóre z nich były dużymi obozami barakowymi, ale fabryki, gospody, szkoły, teatry i kluby również zostały przekształcone w miejsca zakwaterowania. Wiele obozów znajdowało się w bezpośrednim sąsiedztwie ludności miejskiej. Ponadto od 1943 r. w Lipsku i okolicach utworzono sześć podobozów obozu koncentracyjnego w Buchenwaldzie.

Miejsce pamięci pracy przymusowej w Lipsku znajduje się w historycznej siedzibie głównej firmy Hugo Schneider AG (HASAG). Koncern HASAG był największą fabryką zbrojeniową w Saksonii podczas II wojny światowej i jest uważany za jednego z głównych beneficjentów nazistowskiej pracy przymusowej.

◀ Sowieccy jeńcy wojenni sprząający po nalocie na placu Augusta przed Königsbau, 1943 r. (Archiwum Miejskie w Lipsku)

Cyfrowa mapa miejsc pamięci wskazuje ponad 700 miejsc nazistowskiej pracy przymusowej w okolicach Lipska.

W latach 1939–1945 w samej fabryce HASAG w Lipsku pracowało przymusowo ponad 10 000 osób cywilnych, jeńców wojennych oraz więźniów obozów koncentracyjnych. Firma produkowała głównie broń i panzerfausty dla Wehrmachtu.

Koncern HASAG był właścicielem wielu zakładów na terenie III Rzeszy, a po rozpoczęciu wojny przejął trzy fabryki w okupowanej Polsce. Od lata 1944 r. w pobliżu fabryk należących do HASAG na terenie Rzeszy powstawały podobozy obozu koncentracyjnego w Buchenwaldzie. Podobóz „HASAG Lipsk” zlokalizowany był w północnej części terenu przedsiębiorstwa w Lipsku. Przebywało tu ponad 5000 więźniarek i 700 więźniów.

Utworzone w 2001 r. miejsce pamięci prezentuje stałą ekspozycję poświęconą historii nazistowskiej pracy przymusowej w Lipsku, a w szczególności wykorzystywaniu tysięcy zagranicznych cywilnych robotników przymusowych, jeńców wojennych oraz więźniów obozów koncentracyjnych w fabryce zbrojeniowej HASAG.

Gromadzi dokumenty i przedmioty dotyczące nazistowskiej pracy przymusowej oraz bada poszczególne jej obszary. W bibliotece podręcznej udostępnia publikacje do celów badawczych i doradza osobom zainteresowanym badaniami.

Dokumentuje także losy nazistowskich robotników przymusowych i jest punktem kontaktowym dla byłych robotników przymusowych i ich rodzin.

Z biblioteki i archiwum miejsca pamięci można korzystać po wcześniejszym umówieniu się w regularnych godzinach otwarcia.

Aktualne terminy oraz programy szkoleń można znaleźć na naszej stronie internetowej: www.zwangsarbeit-in-leipzig.de

Jeśli chcieliby Państwo przekazać przedmioty lub dokumenty do naszych zbiorów, prosimy o kontakt z nami.

◀ Robotnicy przymusowi produkujący panzerfausty w fabryce HASAG w Lipsku, 1943/44 (GfZL, Maria Caroli)